

23.09.2026

Piotr Oleksy

Rumunia: kolejna próba wyjścia z kryzysu rządowego

słowa kluczowe: Rumunia, Nicușor Dan

Prezydent Rumunii Nicușor Dan powierzył misję utworzenia rządu Siegfriedowi Mureșanowi z Partii Narodowo-Liberalnej (*Partidul Național Liberal*, PNL). Jest to trzeci kandydat na premiera w czasie trwającego sześć miesięcy kryzysu rządowego. Jeśli Mureșan nie zdobędzie większości głosów w parlamencie, prezydent będzie miał prawo skrócenia jego kadencji i rozpisania nowych wyborów.

Obecna kadencja parlamentu rozpoczęła się 20 grudnia 2024 r. Nowy rząd utworzyła wówczas szeroka koalicja partii proeuropejskich, składająca się z Partii Narodowo-Liberalnej, Partii Socjaldemokratycznej (*Partidul Social Democrat*, PSD), Związku Zbawienia Rumunii (*Uniunea Salvați România*, USR) oraz Demokratycznego Związku Węgrów w Rumunii (*Uniunea Democrată Maghiară din România*, UDMR). 5 maja 2026 r. większość deputowanych parlamentu poparła jednak wniosek o wotum nieufności wobec premiera Ilie Bolojana z PNL, złożony wspólnie przez socjaldemokratów oraz opozycyjny i nacjonalistyczny Związek Jedności Rumunów (*Alianța pentru Unirea Românilor*, AUR), ([„IEŚ Brief”, nr 5](#)).

Do tej pory prezydent Dan dwukrotnie desygnował kandydatów na szefa rządu. Pierwszy kandydat, Eugen Tomac – niezależny europarlamentarzysta – zrezygnował z powierzonej mu misji na etapie konsultacji z ugrupowaniami parlamentarnymi. Kolejnym kandydatem był Adrian Vêștea z PNL, który nie uzyskał jednak wotum zaufania w głosowaniu z 22 czerwca 2026 r. Co więcej, jego desygnowanie odbyło się bez konsultacji z kierownictwem partii, co doprowadziło do rozłamu w szeregach narodowych liberałów.

Obecny kandydat, Siegfried Mureșan, jest również członkiem PNL oraz deputowanym Parlamentu Europejskiego, gdzie pełni funkcję wiceprzewodniczącego frakcji Europejskiej Partii Ludowej (*European People's Party*, EPP). Mureșan urodził się w 1976 r. Jest absolwentem Akademii Studiów Ekonomicznych w Bukareszcie oraz Uniwersytetu Humboldta w Berlinie. Pracował jako doradca przy komisji spraw zagranicznych niemieckiego Bundestagu oraz doradca ekonomiczny EPP. W 2014 r. został wybrany się do Parlamentu Europejskiego z list Partii Ruchu Ludowego, utworzonej przez ówczesnego prezydenta Rumunii Traiana Băsescu. W 2018 r. został członkiem PNL.

Prezydent Dan zaproponował kandydaturę Mureșana po kolejnej rundzie konsultacji z klubami parlamentarnymi. Poparcie dla tworzonego przez niego rządu zapowiedziały PNL, USR i UDMR. Ich głosy nie wystarczą jednak do uzyskania wotum zaufania. PSD próbowała po raz kolejny przeforsować kandydaturę swego lidera, Sorina Grindeanu. Po ogłoszeniu decyzji przez prezydenta sam Grindeanu wyraził niezadowolenie, a następnie władze partii zdecydowały, że nie poprą kandydatury Mureșana.

Siegfried Mureșan rozpoczął konsultacje z ugrupowaniami parlamentarnymi w celu przygotowania programu i składu rady ministrów.

Komentarz

Przyczyną kryzysu rządowego było niezadowolenie PSD z polityki reform i cięć budżetowych, realizowanej przez premiera Bolojana. Socjaldemokraci zarzucili również szefowi rządu brak konsultacji z partnerami koalicyjnymi. PSD obawiała się przy tym, że polityka oszczędności uderzy przede wszystkim w jej elektorat. Składając wniosek o wotum nieufności, partia zdecydowała się na bezprecedensową współpracę z AUR, wobec którego do tej pory siły polityczne stosowały rodzaj „kordonu sanitarnego” ([„IEŚ Brief”, nr 5](#)).

Początek oraz rozwój kryzysu wskazuje na głęboką wzajemną nieufność wśród proeuropejskich sił politycznych. Liderzy PNL, USR i UDMR wyrażają obawy, że rzeczywistym celem PSD jest nawiązanie długofalowego sojuszu z AUR. Natomiast socjaldemokraci odwołują się do odpowiedzialności za państwo i społeczeństwo, która miałyby nakazywać przyznanie fotela premiera ich ugrupowaniu.

Siegfried Mureșan jest postrzegany jako polityk koncyliacyjny i ceniony na arenie międzynarodowej. Jego dotychczasowy brak zaangażowania w walkę polityczną na arenie krajowej mógłby przemawiać za poparciem jego kandydatury przez przynajmniej część deputowanych PSD. Niemniej taki rząd miałby charakter mniej-szościowy i nie gwarantowałby stabilności politycznej. Nie można przy tym wykluczyć, że w czasie konsultacji dojdzie do porozumienia z PSD, w ramach którego przewidziana zostanie rotacja na stanowisku premiera. Brak jakiegokolwiek porozumienia i negatywny wynik głosowania nad wotum zaufania są równie prawdopodobne.

Porażka kandydatury Mureșana otwiera przed prezydentem możliwość wcześniejszego rozwiązania parlamentu. Głowa państwa nie będzie jednak w żaden sposób zobligowana do podjęcia takiej decyzji. Obecnie wydaje się, że największym beneficjentem przyspieszonych wyborów byłby AUR. Badanie INSCOP, zrealizowane w dniach 1-7 września 2026 r., wskazuje, że na partię swój głos oddałoby ok. 40% ankietowanych. Pozostałe ugrupowania cieszą się znacznie niższym poparciem: PSD – 18,7%, PNL – 16,3%, USR – 9,0%, UDMR – 4,8%. Obawa przed znaczącym zwycięstwem AUR w przyspieszonych wyborach może być czynnikiem wstrzymującym prezydenta przed podjęciem decyzji o rozwiązaniu parlamentu.